

NUTTIGHEID EN NOOTZAKELYKHEID

AANGAANDE HET GEEVEN VAN

REEKENSCHAP

D O O R D E

ONTSLAAGENE REGEERDERS

D E R S T A D T

AMSTERDAM,

*Aan zyne DOORLUGTIGE HOOGHEIDT,
met communicatie van de goede Burgery.*

ZEER GEEERDE EN WAARDE MEDEBURGERS.

WY hebben tot een begin van Redres, door s'Hemels voorzienigheid en trouwe, dien driewerf gelukkige dag mogen beleven, op welke wy hebben mogen zien en hooren, dat 'er aan 't billyk verzoek der goede Burgery, aangaande eene verandering in de Magistrature dezer Stadt, door onze zeer beminde Erf-Stadhouder is voldaan geworden, voor welke behulpzaamheid, trouwe en liefde wy, als Patriottische Burgeren dien Vader des Vaderlands groote verplichting verschuldigt zyn, also de Rust daar door grootelyks in deze Stadt, en eene gegronde hoope van eene loffelyker en betere Regeering, als van te vooren, is bewerkt geworden.

Maar het is allerbekaagelykst, dat hoe zeer deze omwenteling van zaken ook schynt, en tefens wezendlyk voordeelig is, 'er nog groote redenen van klagten, even zo regtmatic als waaragtig, in dit stuk voor de goede Burgery overgebleven zyn, dewelke daar in bestaan: namentlyk dat de oude Regenten, gesien en bemerkt hebbende, hoe zeer de genygtheid der goede Burgery zig openbaarde, om een geheele verandering in de Magistrature te mogen ondervinden, also de Burgery zig zeer beswaart vondt met wettige redenen van beswaar, aangaande de Posteryen, de Officien, de Gildens, Krygsraat, ledigheid en schaarsheid van Stads kasse, zo op het Raadthuys als Admiralityt, enz. niet tegenstaande de goede Ingefetenen den tyd van 30 jaren Vreedem, onnoemelyke schatten, door exorbitante lasten hadden gecontribueert: zo was 't

dat de inclinatie der Burgers, en niet te onregt, zig daar heen uitsprekte, om rekening te vorderen van de gegevene Penningen, in zo een grootte en menigvuldige sommen door de Burgers opgebracht, op dat 'er zoude aangetoont worden, waar al dat onnoemelyke Geldt gebleven was; zo was 't dat de ontslaagene Regeerders voor hun lieden noodig dagten te zyn, omme aan 't verzoek der Burgers, in Requeste aan Haar Hoogmogende te voldoen, ten ynde zyne *Doorlugtige Hoogheid*, met de volgende *Qualificatie* te qualificeren, om op Burgers verzoek in Amsterdam eenige tyd door te brengen.

Q U A L I F I C A T I E.

Op dat, wanneer zyne dierbaare Hoogheid, hier zoude gekomen zyn, alle moogelyke middelen, tot hereeniging tusschen de Burgers en Regeerders in 't werk zouden gestelt worden: dog zo dit niet mogte van een gewenste uitslag bevonden worden, als dan de Heeren Regenten, te ontslaan voor haare diensten zonder afvordering van rekening, (staat wel aan te merken, dat dit werk al bestookt was in 's Gravenhage, also onze Heeren met die van andere Steeden, stem in Staat hebbende, sessie hebben in de Raadt van hun Hoogmogende) zonder daar door in haar goede Naam en Faam gekrenkt te worden, of gesuspicieert den Landen onbehoorlyk gequeeten te hebben, en tot staaving, dat zyne *Doorlugtige Hoogheid* voor hun Perfoonen, Familien en Goederen op haar desideratie, zo het de noot onverhooptelyk mogte verschen, Sauvegarde zouden geven: Wie twyffelt niet of dien

Door-

Doorlugtige Prins, heeft dit zonder zyne Edle weten of toestemming moeten zien staan uitgedrukt? gelyk zyne dierbare naam, wel meer zonder zyn Hoogwys advis in Placaaten en Publicatien, (al zet men 'er dit by met groote Letters) is geschiet, gelyk in dat Placaat, om dat van Haarlem te niëte te maken, en de Pagten weder te doen aanblyven, gelyk nog wordt gezocht, en het was zeer gemakkelyk voor onze ontslagene Regenten, zodanige Qualificatie aan zyne *Hoogheid*, om de Burgers te blinddoeken, en in haare driften een brok van geener waarde toe te werpen te verkrygen, nademaal, gelyk ik reets gezegt heb, onze Stadt revens eenige andere een stem in Staat hebbende, meede het lighaam der Hoogmogende Heeren Staaten uitmaakte, gelyk toen ter tyt Mr. Jan Six in de Raadt te s'Gravenhage præsideerden, met meer andere Heeren Collegaas, die de zaken ligt onder elkan- der vonden, derhalven wierdt den Heere Prince van Oranje niet gequalificeert, om onderzoek te doen, den schuldige te straffen, en den onschuldigen te beloonen met eere en liefde; maar met zodanige Qualificatie, waar door zyne *Hoogheid* genootzaakt zynde hun Edls bedanken en loopen, om dat hun Edls schult hadden, (want die loopt heeft schult) te accepteren, zonder het te on- regt geworven Geldt van hun na behooren ont- fangen, nog haar gestraft te hebben, andere bra- ve Heeren heeft aangestelt in derzelver plaats: waar meede wy zeer te vreedten zyn, alzo zeer veele onder dien nieuwgekoorne Heeren braave en Godvreesende Rigters geloof ik zullen gevon- den worden, die de Gierigheidt haaten en het Regt lief hebben, het geen wy van de ontslage-
A 3 ne,

ne, ten minften van veelen niet hebben kunnen zeggen: maar wat zal ons Amsterdam eene nieuwe Regeering baaten? hun Edle komen op een Raadthuys daar alles krom en verdraait is, en de voornaamfte basis aller zaken, het Geldt wordt 'er niet gevonden: de kisten en kaffen zyn ledig, zullen dat de nieuwe gekoorne Burgermeesters en Raaden uit haare beurfe moeten bezorgen? dat zoude immers geen regt-geaart Amsterdammer kunnen dulden, het zoude de onregtvaardigheid zelve zyn, of moet dat een Burger opbrengen? wel die kan niet, die is genoeg geplukt en geplundert, en zouden de Burgers, die berooft zyn geworden van haar Regten en Goederen, in plaats van die het gerooft hebben, het zelve contribueeren? Neen de zaak spreekt van zelfs, die het ontnomen heeft, moet het weder geven.

Maar gy zult vraagen, wie zyn de Perfoonen? die ons, van ons goetd zo berooft hebben: ik antwoorde? Het zyn die geene, die zedert eenige jaaren herwaarts over ons Geregeert hebben.

Het zyn die geenen, die de Penningen der Posteryen zo schandelyk getrokken hebben.

Het zyn die geenen, die door vals sweeren zo veel uitkeeringen van Officien getrokken hebben.

Het zyn die geenen, die zo zeer tegen het Huys van Oranje zyn geweest, en daar toe zo veel Geldt verspilt hebben, om stemmen tegen dat Edel Huys te koopen.

Het zyn die geenen, die zelfs Pagters geweest zyn, die door snoode Supplianten, dat uitmergelende Ampt hebben laten fungeeren.

Het zyn die geenen, die de Burgers als Vee en Cana!je geagt, ja genoemd hebben.

Het zyn die geenen, die de Ingesetenen zo

on-

onvriendelyk behandelt hebben , als een Burger om zyn regt quam vraagen.

Weet gy nu , wie zy zyn , immers ja ! zullen nu zulke Booswigten ongestraft blyven ? daar Godlyke en menschelyke Wetten straf yschen en vorderen : zullen zy met zo onnoemelyke schatten , nu zy bedankt hebben en niet zyn bedankt geworden , gaan heenen stryken , en wy arme beroofde en uitgemergelde Burgers , ons Goedt en Geldt niet weder krygen ? het zoude de onregtvaardigheid zelfs zyn. Zo zy dat onregtvaardige Geldt van zo veele Jaaren herwaarts niet weder restitueeren in Stads en Lands kassen , eerst in handen van de *Prins* , en dan van de Burgery , om in Stads kas te bezorgen ; het geen de Stadt ontnoomen is , en aan zyne *Hoogheid* het geen het Gemeene Landt ontrokken is : op dat Landt en Stadt beide mogten herleeven , zo dit niet geschiet zegge ik en geloof myn , wy zullen zo arm worden , dat wy naauwlyks meer zullen kunnen bestaan : want was de Koopman , Winkelier , &c. uitgeput , door zo veel ondragelyke Lasten , en waar is dog al dat Geldt ? Niet beter als onderzoek doen , die schuldig zyn moeten het zevenvoudig weder geven ; of zo niet aan den lyve gestraft met verbeurt verklaring van alle hunne Goederen , en een eeuwig bannissement uit dit Landt , om aan andere tot een exempel te verstrekken : want zo onze Heeren met bedanken en loopen , gelyk tot hier toe , vry komen , ik verzeker uw , dat zal een quaad gevolg hebben , wy zullen nooit van Dieven en Meeneedigers gezuivert worden : zyt gewaarschouwt Amsteldammers , overweegt de zaak rypelyk , stelt dezelve in 't werk , maak dat 'er over vee-

len

len eerlang het vonnis mag gestreeken worden, wy twyffelen niet of de Heeren van Amsterdam zullen haar toestemming geven, want deze nieuwe Heeren hebben geen schult, die kunnen het vry doen, om zyne *Hoogheid* te qualificeeren om de ontslagene Amsteldamsche Regeerders te onderzoeken, of te laten onderzoeken, zo zy schuldig zyn, te straffen openbaar, het zy aan den Lyve of Goederen, of aan die beyde: zo doende zal zyne *Hoogheid* ons Landt beter onderschraagen, geruster leven genieten, en het ons wel gaan: spreekt dit en stelt het met belydt en dapperheid in 't werk, en houdt niet op ten zy uwe Schatkisten nu leeg, wederom gevult mogen zyn, en de Quaatdoenders volgens Godlyke en menschelyke Regten gestraft worden: willende hoopen en wenschen, dat wy door de goede Burgery zodanige hylzaame besluiten, ten deze opzichte zullen zien concludeeren; op dat wy die gelukkige dag mogten beleeven; dat alles, ten aanzien der Gildens, Koophandel, Stads kasse, Posteryen, Officien, &c. op eene goede voet mogten gebragt worden, het welk door deze en geene wegen in te slaan, kan verkreegen worden, zo ben ik uw, nogmaals Eendragt en Stantvastigheidt aanbeveelende van herten Uwe toegeneegene

M E D E B U R G E R.

*o Geldzugt steeds geviert in vroege en laate daagen,
Wat brengt gy rampen voort, wat queekt uw drift
al plaagen!*

N A R I G T.

STaat wel aan te merken , dat niet alleen een rekening door de ontslagene Regenten dient gedaan te worden , maar hier by dient vooral wel in aanmerking genomen te worden , dat zo de zaak zo ver door *Burgers* , (gelyk zeer nuttig zoude zyn) gebragt wierdt , dat 'er een Examen in deze Stadt , door zyne *Hoogheer* , of Gedeputeerdens uit naam van zyne *Hoogheide* , houden wierdt , 'er als dan het allernootzakelyk is , dat 'er Gecommitteerdens uit yder Wyk dezer Stadt , braave Patriottische Mannen meede by moeten assisteeren , om dat 'er geen bedrog zoude onderloopen ; ten ynde het genoome Geldt weder gerestitueert zoude worden , de Stads kasse gevult gelyk van te vooren , en den Burger niet meer gedrukt worde : dog het is te dugten dat dit werk niet ligt zal geaccordeert worden , dog het is zo zeer nootzakelyk , dat zo 'er geen rekening geschiet in 't byzyn van Burger Gecommitteerden , wy als dan zullen vervallen tot een rampzalige ondergang : want wie zal zo veel schattinge opbrengen ? wie zal de kas weder vullen ? het is niemant anders zyn pligt , als dien geenen , die dezelve leeg gemaakt hebben , en zulke moeten teffens openbaar gestraft worden : wy twyffelen niet of de goede Burgery zal dit ernstelyk begeerende , haastelyk verkrygen , nevens de overige 8 Artykelen , of ten minsten het 1ste , 2de , 3de , 6de , 7de of 8ste derzelver Artykelen ; alzo dezelve niet alleen billyk , maar ook gants noodig en nuttig voor de goede Burgery zyn : voorwaar het is te hoopen en te wenschen !

fchen ! dat wy Amsterdammers deze 8 Arttyklen en het verzoek van rekening zullen verkrygen; alzo in Vrieslandt wel 72 Arttykels ten volkomen genoegten der Ingefetenenen zyn toegestaan: en aan ons niet met al. Want wat hebben wy dog verkregen? derhalven niet beter als aanhouden.

Nu blyft 'er nog de zaken , waar over Examen dient te worden:

Ten eerste. Hoe lang hun Edls onregtvaardig het inkomen der Steeden Posteryen getrokken hebben : en zulks moet in Stads kasse weder gerestitueert worden.

Ten tweede. Aangaande de uitkeeringen van Officien, door valsche Eeden verkregen.

Ten derde. Aangaande de Quotifatie.

Ten vierde. Aangaande het inkomen der Pagten , en veel meer andere zaken, waar aan de ontslagene Regenten zig schuldig gemaakt hebben.